SPIS TREŚCI

Przedmowa 5
I. Emancypacja od objawienia. Logika Spinozy jako doktryna moralna 12
1. Wiara i rozum 14
2. Zmysły i rozum 33
3. Spinoza: teoria wiedzy i sądy analityczne. Konieczność i wieczność w poznaniu 48
4. Istnienie i nieistnienie jako predykaty sądów analitycznych 69
5. Krytyka doświadczenia jako krytyka objawienia 80
6. Wiedza a priori i życie moralne 92
7. Tradycja racjonalizmu i jej przezwyciężenie . . 94
Przypisy 111
II. Emancypacja od boga 128
1. W sprawie pojęcia panteizmu 128
2. O przyczynie samej siebie 144
3. O wielości światów w jednej przyrodzie . . 153
4. Substancja i atrybuty. Pierwsza zasada nominalizmu 157
5. Substancja rozciągła i modi. Indywiduum i nieskończoność materialna 175
Nieskończoność świata rozciągłego . . . 175
Determinacja i negacja 184
Kwestia nieskończoności u Spinozy . . . 187
Substancja i świat rozciągły 193
Możliwość indywiduum cielesnego. Istota spinozyzmu jako metafizyki 207
Dopełnienie w sprawie pojęcia intuicji . . . 218
Substancja rozciągła i ruch. Natura naturata 219
6. Substancja myśląca i modi 226
Rzeczy myślące i rzeczy pomyślane. Wielość rzeczywistości 227

Kartezjanizm jako źródło negatywne spinozyzmu. Humanizacja natury 234
Problem osobowości boga 246
Principium individuationis w substancji myślącej 262
7. Przyczynowość i wynikanie 271
Nieskończoność jako przyczyna 273
Granice fatalizmu 278
Mechanicyzm i fatalizm 308
8. Istnienie i czas 319
9. Konsekwencje ateizmu 326
10. Spinoza i materializm 335
Przypisy 340
III. Emancypacja od nieśmiertelności 374
1. Materializm i pozytywizm Spinozy 374
2. Nieśmiertelność: kręgi tradycji 383
3. Nieśmiertelność: soteriologia doczesna Spinozy . 393
Przypisy 403
IV. Wartość poznania 409
Przypisy 432
V. Człowiek jako twórca wartości 435
1. Nominalizm w etyce 440
2. Racjonalizm w etyce 453
3. Dualizm w etyce 461
4. Monizm w etyce 465
5. Determinizm w etyce 472
6. Część i całość w etyce 491
Przypisy 503
VI. Granice wolności 513
1. Prawo naturalne: Grotius, Hobbes, Spinoza . . 520
2. Wolność religii. Rozum teoretyczny i praktyczny 533
3. Pismo święte. Problem CAUTE 555
4. Wolność w metafizyce i wolność w polityce. Antynomie wolności 565
Przypisy 580
Zakończenie. Proces spadkowy o Spinozę 588
Przypisy 625